

"L'esquerra no aconseguirà"

Jordi Sànchez (Barcelona, 1964) és professor de ciència política de la Universitat Autònoma de Barcelona, i s'ha especialitzat en temes de comportament electoral, opinió pública i estat del benestar. Des d'aquesta tribuna universitària ha realitzat diversos estudis d'anàlisi electoral i política. Però a més de la vessant acadèmica, Jordi Sànchez ha estat també compromès en el terreny cívico-polític, com a dirigent de la desapareguda Crida a la Solidaritat.

—*Faci la seva travessa particular del 19-N.*

—Aviam. CiU s'acostarà molt a la majoria absoluta, si és que no la revalida. El bloc de les esquerres pot perdre pes en referència a l'actual Parlament, i hi haurà un notable increment del PP, que pot arribar a doblar els vots.

—*Quina serà la tercera força parlamentària?*

—Estem a un pas que pugui ser-ho el PP. Però es decidirà durant la campanya.

—*Seria bo que CiU revalidés per quarta vegada la majoria absoluta?*

—Enlloc del món, i per tant tampoc a Catalunya, és bo que cap partit polític tingui el govern durant tant de temps, en aquest cas serien vint anys, i menys bo encara és que d'aquests vint anys, setze es produeixin sota una majoria absoluta. És cert que Catalunya ha viscut un període d'excepcionalitat que requeria un govern fort, i això només ho assegura la majoria absoluta, però ara a l'esquerra catalana li convé que CiU perdi la majoria absoluta.

—*En cas que CiU no aconseguís revalidar aquesta majoria absoluta, creu que alguna de les forces d'esquerra amb representació al Parlament hauria de participar o col·laborar en la governabilitat, o han de mantenir-se totes a l'oposició?*

—Crec que no farà falta. En el cas que CiU no repeteixi la majoria absoluta, no la revalidarà per molt pocs escons. Per tant, en aquest cas tindria una legislatura una mica més complicada que l'anterior però de fàcil solució mitjançant pactes conjunturals per cadascun dels moments. Respecte la pregunta sobre si els partits d'esquerra haurien d'entrar en un joc de govern, penso que s'ha fet tard. L'any 1980 el PSC hauria hagut d'acceptar la invitació de Jordi Pujol per formar un govern de coalició. Avui només hi ha un partit que podria plantejar-se entrar en un govern de coalició, el PSC. Per l'estratègia d'IC, és evident que no formaran part mai d'un govern amb CiU i per l'estratègia de creixement d'ERC seria bo que no formés part d'un govern de coalició.

Continuant amb la sèrie d'entrevistes amb analistes polítics amb motiu de les eleccions del 19-N, EL TEMPS entrevista aquesta setmana Jordi Sànchez, professor de ciència política.

—*D'IC no dubta, però d'ERC sembla que sí. Què vol dir amb aquest "seria bo"?*

—Hi ha hagut declaracions de dirigents d'ERC que han donat a entendre que tot era possible en tema de pactes. En perspectiva de futur s'entendria que hi hagués un gran pacte de l'espai central a Catalunya, representat per CiU i PSC, que el mateix electorat socialista podria acceptar amb normalitat. Un pacte d'aquest tipus donaria presència institucional als socialistes de Catalunya, i enfortiria el sector catalanista del PSC. En canvi, radicalment diferent és la situació d'ERC. Continuarà essent una força a una distància important dels dos grans partits de Catalunya, amb una potència relativa quant a projecció de futur, que avui, a 1995, s'ha de quedar a l'oposició, i no entrar en el govern.

—*A les anteriors autonòmiques ERC va fer un salt espectacular. Ara sembla que no serà així. Què ha canviat?*

—No hi ha sorpreses. ERC ha aconseguit aglutinar tot el sector independentista del país, i des de fa un cert temps intenta donar-li una imatge de progrés, ubicant-se clarament en el centre-esquerra. Això, segons les enquestes, sabem que és un percentatge relativament petit del país, i per tant, ERC no pot aspirar amb aquest discurs a obtenir cap tipus de percentatge per sobre del 14 o 15 per cent de l'electorat. ERC tendeix a estabilitzar-se a l'alça.

—*Si es compleix la seva previsió inicial, el PSC tornarà a perdre les eleccions. Per què un partit que governa sobre gairebé quatre dels sis milions d'habitants del Principat, és incapaç de vertebrar una alternativa?*

—El drama del PSC, i també d'IC, és que tenen un electorat distint segons el tipus d'elecció. Distint en el sentit no que canviïn l'electorat, sinó que en perden una franja que impedeix que revalidin el resultat de les situacions més òptimes. El drama de les esquerres a Catalunya és que no aconsegueixen mobilitzar el seu electorat per les eleccions autonòmiques. Aquest és un fracàs de tot l'espai d'esquerres a Catalunya, però també és un fracàs conjunt del sistema de partits a Catalunya. No s'ha aconseguit integrar el conjunt de la població en el projecte de la reconstrucció nacional que representen les eleccions del Parlament de Catalunya. Aquesta és una assignatura que el 19-N no se superarà.

—*Quan i com es pot superar?*

—Amb l'actual mapa de partits polítics no es pot superar. El drama de l'esquerra a Catalunya és que existeix una clara separació entre la classe política dirigent dels partits d'esquerres, especialment del PSC i d'IC, amb el seu electorat

mobilitzar el seu electorat"

RICARD CUGAT

en primer terme i amb la realitat social del país. La conseqüència d'això és la dificultat de connectar en moments determinats.

—*L'enfrontament que es va viure fa unes setmanes al PSC, quan sectors afins a Josep Maria Sala van excloure de la llista els candidats propers a Raimon Obiols, té alguna cosa a veure amb les contradiccions de l'esquerra que comentem?*

—De Segur. Hi ha un sector del PSC que intenta aconseguir el poder absolut del partit utilitzant aquests arguments. Entenc, però, que aquesta gent no s'adona que això porta a una transformació radical del PSC. No solament és, com han dit, un exercici de democràcia participativa de la base, sinó que porta a una configuració nova, radicalment diferent a la unificació socialista creada a finals dels setanta. Si aquesta gent algun dia arriba a obtenir el poder dins el PSC i a aplicar aquesta hegemonia com l'han aplicada en la elaboració de les llistes, molta gent deixarà de sentir-se identificada amb el PSC.

—*Quina opinió li mereix Jaquim Nadal com a candidat?*

—Nadal és un bon candidat. Per primera vegada els socialistes tenen un candidat que pot aspirar a fer forat entre l'electorat. Tot i que ha topat amb moltes pedres. Va topar amb l'aparell del seu partit, amb la incapacitat de l'aparell de ser generós, plural i obert. Això li ha fet molt

"Nadal és un bon candidat. Per primera vegada els socialistes tenen un candidat que pot aspirar a fer forat entre l'electorat. Tot i que ha topat amb moltes pedres. Va topar amb l'aparell del seu partit, amb la incapacitat de l'aparell de ser generós, plural i obert."

de mal. Si no aconsegueix un resultat bo, és a dir al voltant dels 35 diputats, caldrà buscar responsabilitats en la gent que va fer l'espectacle de les llistes, aplicant unes majories mecàniques que no sempre són bones.

—*Què creu que haurien de fer les esquerres catalanes després del 19-N?*

—El PSC hauria de ser sensible al requeriment dels altres dos partits de l'esquerra, IC i ERC, de plantejar un front de reforma de la realitat política actual, de guanyar espais de sobirania. El federalisme asimètric pot ser una molt bona argumentació que l'esquerra a Catalunya hauria d'incorporar a l'hora de plantejar quines han de ser les noves quotes d'autogovern.

—*Què vol dir un PSC "sensible"?*

—No n'hi ha prou que el senyor Nadal demani la reforma de l'Estatut. És molt important, és la primera vegada que es produeix, però el que caldria és que el partit en pes estigués disposat a anar més enllà de l'actual marc legal. Això requereix, però, en primer lloc, un consens intern que no sé si es pot donar en aquest moment. En segon lloc, un cop alliberat de la càrrega del govern socialista, el PSC hauria de recuperar vida pròpia en la política espanyola. És responsabilitat de tota la direcció del PSC, no solament de Nadal, que amb el PP al Govern de Madrid entrem en una nova etapa i tothom s'ha de reesituar.

Pere Martí